

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exhortationes|| Ad|| Religiosos

Dirckinck, Johann

Coloniæ Agrippinæ, 1704

2. Linguæ dispertitæ significant locutionem igneam cum Deo & cum proximo. Thema. Apparuerunt illis dispertitæ linguæ tanquam ignis. Act.
2.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-51834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-51834)

EXHORTATIO II.

PRO FESTO PENTECOSTES,

Explicat linguas igneas dispersitas, significare locutionem igneam cum Deo & cum proximo.

T H E M A.

Apparuerunt illis dispersita lingua tanquam ignis. Act. 2.

HÆ linguæ dispersitæ, quæ festo Pentecostes supra Apostolos & alios in Cœnaculo congregatos apparuere, (ut ait S. Cyprianus serm. de Spiritu S.) representabant multipliciter linguarum & donorum, quæ cuique Spiritus Sanctus communicabat. Omnes enim illi 120. etiam B. V. Maria, S. Maria Magdalena, & alia pax femina accepere donum linguarum, ut fusiè probat Pater noster Franciscus Suarez l. p. q. 17. contra Cajetanum. Fuerunt autem linguæ istæ, tanquam ignis, quo ostensum est, ut ait D. Thomas Discipulos Christi, igne Spiritus sancti prorsus purgari, illuminari, accendi, & ad cœlestia elevari. Accepto dono linguarum statim

loqui cœpere Discipuli variis linguis, non unâ solâ singuli, quæ ab omnibus intelligeretur, ut sentit Cyprianus & Oecumenius, sed multis & variis ut hic dicitur; quas S. Marcus c. 16. *novas* appellat, & S. Paulus ait. 1. Corinth. 14. 18. *Gratias ago Deo meo, quod omnium vestrum linguâ loquor.* Ita quoque sentiunt SS. Ambrosius, Augustinus & Gregorius. Potuere tamen etiam unâ linguâ loqui, quæ ab Auditoribus variarum linguarum intelligeretur: si enim donum hoc SS. Vincentio Ferrerio, Antonio Paduano, Bernardino, & Xaverio concessum fuit, non est Apostolis denegandum. Et S. Irenæus testatur L. 5. c. 6. se multos suo tempore audivisse, qui universis linguis loquebantur.

Hoc donum linguarum cessat nunc quidem, cum jam non sit adeo necessarium: optandum tamen foret, nos linguis loqui novis, linguis igneis, linguis disper-

13 disper-

dispertitis, scilicet cum Deo in oratione, & cum proximo in sermone. Quæ duo nunc exponemus.

I.
Spiritus S.
dat lin-
guam
igneam in
loquendo
cum Deo.

1. Apparuerunt illis dispersa lingua tanquam ignis Act. 2. ut scirent loqui Apostoli igne & seruenter cum Deo, & cum proximo. Ac primò quidem cum Deo: ut, dum orarent, Deum, laudarent, & dona cœlestia flagitarent, non solum cor ardens esset in eis, sed & lingua esset ignea. Ardentem ejusmodi linguam in orando habuisse scribitur magnus ille Propheta Elias, Eccles. c. 48. *Surrexit Elias, quasi ignis, & verbum ejus quasi facula ardebat.* Hinc tam efficax ejus fuit oratio, ut cœlum clauderet & aperiret, pluviam inhiberet, & copiosè impetraret; ignem è cœlo, ad comburendum holocaustum, evocaret. Simili linguâ igneâ præditi fuere Apostoli, quâ non tantum Spiritum sanctum obtinere, sed postmodum gratiam homines ad Ecclesiæ gremium adducendi, & in omnibus laboribus apostolicis efficaciam & opem divinam impetrarunt. Venerabilis Pater Nicolaus Lancicius opusc. 2. c. 9. hortatur: da operam, ut oratio tua semper sit ardens, & quodammodo bullienti erga Deum, & res Divinas affectu inflammata: hæc enim actuum fervens intentio, & quidam Seraphicus Deum amandi ardor, & gustum præbet Divinæ Majestati incredibilem, & magna merita cumulat, & multa impetrat, & pœnas Purgatorii aut penitus submover, aut valde minuit; & animam flectit ad declinandos heroico studio omnes etiam levissimas imperfectiones, & frequen-

tandos actus virtutum heroicarum. Cùm igitur fervens & ardens oratio medium potens sit ad omnia impetranda, Deoque placendum. 1. Si meditemur, conemur habere linguam mentis & oris ardentem, id est, tam affectus quàm verba sint ignea: qualia habebat Vates Regius, dicens: *In meditatione mea exar descendet ignis.* Devotionis, pietatis & amoris. 2. Si Sacrificium Missæ celebremus, id non tepidè, non properè, non festinè faciamus: nemo enim sic cum Principe terreno loquitur, multò minus id decet, cum Monarcha cœli & terra, cum quo de rebus summi momenti tractamus. Refert dictus Lancicius S. Fundatorem nostrum, inter legendum Sacrum, faciem igneam & succensam præferre fuisse solitum: de alio Sacerdote refert idem, quoties Sacrum ferventer, tardèque celebrabat, vi ignis interioris, à terra elevabatur, non verò, si tepidè & festinanter. 3. Si Horas Canonicas recitemus, cor & lingua ardeat; quia tanquam Legati ad Deum, pro tota Ecclesiâ in mille necessitatibus constituta auxilium postulamus; & innumerorum peccatorum veniam flagitamus. 4. Demum sive B. V. Officium, sive Coronam recitemus, sive alias qualescunque preces fundamus, oremus ferventer. Talem enim fervorem requirit Salvator, dum inculcat: *Petite, quarite, pulsate;* ubi fervorem exprimit, ut non segnitè petamus, sed ferventer quæramus, & ardentè pulsemus. Ita omnia impetrabimus, etiam lingue igneam ardorem: quare *petite fideliter, quarite*

quarite ferventer, pulsate ardentem, & petita obtinebitis.

II. Apparuerunt illis dispersa lingua, tanquam ignis. Dispersa, ut non solum cum Deo, sed etiam cum proximo, & ad proximi aedificationem loquerentur, sive publice per conciones, sive privatim per colloquia familiaria.

1. Si loquendum cum proximis publice per conciones & exhortationes, sit cor & lingua ardens, alioquin Auditorum corda non succendet. In lingua ignis apparuit Spiritus, ait S. Gregorius hom. 30. in Evang. Quia omnes quis repleverit, ardentem pariter & loquentes facit. Lingua ignea Doctores habent; quia dum Deum amandum predicant, corda audientium inflammant: nam & otiosus est sermo Doctoris, si praeberet non valet incendium amovet. Ignem hunc experti illico Apostoli, ante adventum Spiritus, frigidit, timidi, moti, non predicantes, sed lateantes: Spiritu autem Divino corda eorum succedente, & linguam inflammante, auditores ardore complebant, ut exclamarent: *Quid facit istos Viri Fratres.* Act. 2. Et S. Petrus primam concione tria millia converteret. *Ignem veni mittere in terram, & quid volo, nisi ut accendatur?* ait Christus Lucae 12. Et hic est ille ignis, quem per Spiritum sanctum in corda & linguas Apostolorum misit; qui tunc accenditur, quando in cordibus Auditorum operatur, & calorem ignemque sacrum excitat. Ezechiel Propheta c. 1. v. 13. dum 4. cherubinos stipatores currus gloriae Christi

describit, ait: *Aspectus eorum quasi carbonum ignis ardentium, & quasi aspectus lampadarum.* Quorumnam Cherubini isti typus extiterit, nisi Virorum Apostolicorum, Concionatorum, Catechistarum, Contelliariorum & Magistrorum docentium; qui quasi Cherubini & Seraphini currum gloriae Dei, & Ecclesiae trahunt & agunt per orbem universum, dum Dei gloriam, & fidem toto orbe celebrant & propagant? Contra, si ignis iste desit; parum aut nihil concionando, aut docendo efficitur. Cardinalis Bellarmus in lib. de ascens. mentis in Deum ait in Italia in magnis Urbibus, triginta aut quadraginta Concionatores tempore quadragesimae cathedram conscendere; doctissime perorare, multum clamare & se fatigare, & tamen finita quadragesima fructus exiguus notatur: unde autem hoc? respondet; ex defectu ignis, scilicet charitatis: qui ipse non ardet, alios non accendit. Quod vel ipse Marcus Tullius Cicero agnovit; unde L. de Oratore, Oratori profano hoc praeceptum dat: ardeat Orator, si Judicem velit accendere. Verum unde obtinebimus hunc ignem? à Spiritu sancto, qui indefinenter rogandus est: *Accende lumen sensibus! infunde amorem cordibus!*

2. Si loquamur cum proximis, sive discipulis, sive penitentibus, sive infirmis, semper sit lingua ignea, & charitate Dei & proximi succensa; ita audientes quoque accendere poterit. Talis erat lingua Redemptoris nostri ambulantis in Emmaus, quae eorum corda sacro igne replebat: *Nonne, aiebant,*

ajebant, *cor ardens erat in nobis, dum loqueretur in via, & aperiret nobis scripturas? ex abundantia cordis os loquitur*, ait Salvator Matth. 12. Et piissimus Thomas Kempensis L. 3. c. 48. Quæcunque diligo, de his libenter loquor & audio: si cælum diligo, libenter de cælestibus penso; si mundum amo, mundi felicitatibus congaudeo; si carnem diligo, quæ carnis sunt, sæpe imaginor: si spiritum amo, de spiritualibus cogitare delector. *Ex abundantia cordis os loquitur*. S. Bernardus & S. Bonaventura, ille in forma honoris hic in spec. discipl. p. 3. c. 3. suadet semper cum proximis nos accedentibus agendum de rebus utilibus; atque ut ea in promptu habeamus, ante præconciipienda, quæ cum ædificatione proferamus: alioquin plurimas temporis pretiosi horas malè collocamus. S. Ignatius Parens noster, ut in ejus vita L. 5. c. 11. legimus; si quis homo otiosus, quocum multum temporis absque fructu transigendum esset, illum accederet: postquam semel iterumque blandè cum eo egisset: & ille post læptus illum adiret, sine fructu: discursum cum illo de morte, de judicio, de inferno auspicabatur: asserbat enim, si illubenter illum audiret lassandum, neque ultrà rediturum; si verò ejusmodi colloquio caperetur, aliquem fructum spiritualem inde relaturum. Simile quid egit S. Franciscus Borgia, qui sæcularibus, quos fugere non poterat, futilia proferentibus, non auscultabat, sed mentem in Deum elevabat. Cùmque de responsò non ad rem dato moneretur:

ajebat malle se pro ignorante & stupido haberi, quàm tempus inutiliter consumere L. 4. vita c. 4.

3. Si etiam intra domesticos parietes, præsertim à mensa relaxationis consuetæ tempore colloquia miscemus, lingua sit ignea; Qui de terra est, de terra loquitur, ait S. Joannes Baptista Joan. 3. Si assuescamus domi inter nos colloquia miscere spiritualia, eadem miscemus foris cum externis; sin autem id neglexerimus, defectus quàm plurimi in relaxationes animi irrepant. Hinc Congregatio sexta Generalis de abbreviando recreationis tempore deliberavit, censueruntque Patres nonnulli eam, ad mediæ horæ spatium, contrahendam, tertio autem quadrante narranda exempla è vitis sanctorum, & quarto legendum librum pium aut recitandum rosarium. Tandem tamen majori Patrum Parti visum est, consueto recreationis tempore, nihil esse detrahendum, sed defectibus occurrendum. Unde in monita Generalia ultimum emanavit: *Studeant omnes recreationis tempus religiosè transigere, ne spiritus liberiore conversatione insepescat.*

Si veri JESU Socii esse desideramus, linguam & loquelam Christi Domini nos imitari decet: tunc autem imitamur linguam ejus, ut docet S. Chrysostomus hom. 52. ad Pop. *Si loquamur quæ ipse vult, & de quibus ipse locutus fuit.* De quibus autem rebus ipse sermones instituit? S. Lucas in Act. 1. 3. Per quadraginta dies apparuit eis, loquens de regno Dei, de regno cælesti, de regno & regimine Ecclesiæ; quomodo

quomodo Episcopos consecrare, Sacerdotes & Pastores constituere, quomodo baptizare, sacrificare, alia Sacramenta administrare, jejunia instituire, Evangelium prædicare, crucem ferre, acque ita per multas tribulationes intrare in regnum Dei, deberent. Quis capiat quam ignita & divina colloquia in juventute sua cum S. JOSEPHO & Matre amantissima miscuerit? Quæ colloquia cepit cum Samaritana ad fontem? Sanè non otiosa, non futilia, non curiosa; sed de adoratione in spiritu, de adventu Messia, de aquâ saliente in vitam æternam, idque tantâ efficacîâ, ut ipsa mox conversa crediderit. Quando ipse cum Magdalena locutus est in Bethania, & ipsa sedens ad pedes ejus audiebat verbum illius; quid eum locutum fuisse putamus? profectò non alia, quàm salutaria & sancta, de regno Dei, de fuga peccatorum, de exercitio virtutum, de amore Dei & de gloria cœlesti. Christum Dominum loquentem imitati sunt Apostoli, S. Augustinus cum Matre sua Monica, S. Benedictus

cum Sorore sua Scholastica, S. Ignatius & alii quàm plurimi. Imitemur & nos, & separemus præciosum à vili, terrenum à cœlesti. Si separaveris præciosum à vili, quasi os meum eris. Jerem. 17.

Quare hoc festo Pentecostes singulariter studeamus ferventia cum Deo colloquia instituire in meditationibus & orationibus, deinde etiam cum proximo, sive publicè peroremus ad populum, sive privatim loquamur cum externis de salute animæ, sive intra domesticos parietes colloquamur in familiari sermocinatione invicem. Cor igneum, non nisi ignitum proferet eloquium; sicut cor frigidum, non nisi verba frigida depromet: signis desit; petite & accipietis: omne donum perfectum desursum descendit à Patre & Filio & Spiritu sancto: tantum petamus ferventer, & ignem Spiritus sancti obtinebimus, omnesque nobiscum conversantes amore Divino inflammabimus.

K

EXHOR-